

Vec C-826/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

22. december 2021

Vnútroštátny súd:

Curtea de Apel București

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

1. júl 2021

Žalobkyňa v prvom stupni a odvolateľka:

Uniunea Producătorilor de Fonograme din România (UPFR)

Žalovaná v prvom stupni a odporkyňa:

Societatea Națională de Transport Feroviar de Călători (SNTFC)
„CFR Călători“ SA

Predmet konania vo veci samej

Odvolanie proti rozsudku Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť, Rumunsko), ktorým tento súd zamietol žalobu o náhradu škody, ktorou sa žalobkyňa v prvom stupni a odvolateľka v prejednávanej veci (ďalej len „žalobkyňa“) domáha, aby sa žalovanej v prvom stupni a odporkyni v prejednávanej veci (ďalej len „žalovaná“) uložila povinnosť zaplatiť primeranú odmenu za verejný prenos hudobných diel. Právna otázka spočíva v podstate v určení, či vybavenie vozňov vlakov osobnej železničnej dopravy vlakovým rozhlasom možno považovať za uskutočňovanie verejného prenosu.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Vnútroštátny súd žiada na základe článku 267 ZFEÚ o výklad smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES

Prejudiciálne otázky

1. Uskutočňuje železničný dopravca používajúci železničné vozne vybavené vlakovým rozhlasom, ktorý je určený na oznamovanie informácií cestujúcim, týmto spôsobom verejný prenos podľa článku 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti?
2. Bráni článok 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti vnútroštátnej právnej úprave stanovujúcej vyvrátiteľnú domnienku, podľa ktorej existencia zvukových systémov v dopravných prostriedkoch v prípade, že vyplýva z požiadaviek iných zákonných ustanovení regulujúcich činnosť dopravcu, predstavuje verejný prenos?

Uvedené ustanovenia práva Únie a príslušná judikatúra Súdneho dvora

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, článok 3

Rozsudok zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, EU:C:2006:764; rozsudok z 15. marca 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, EU:C:2012:141; rozsudok zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i., C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631; rozsudok z 15. marca 2012,

SCF, C-135/10, EU:C:2012:140 a rozsudok z 31. mája 2016, Reha Training, C-117/15, EU:C:2016:379

Uvedené vnútroštátne predpisy

Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe (zákon č. 8/1996 o autorskom práve a súvisiacich právach). Podľa tohto zákona majú umelci, výkonní umelci a výrobcovia zvukových záznamov za priame alebo nepriame použitie zvukových záznamov uverejnených na komerčné účely alebo ich rozmnožením vysielaním alebo akýmkoľvek prostriedkami verejného prenosu právo na jedinú primeranú odmenu, ktorej výška sa stanovuje na základe metodík. Uvedené právo možno uplatňovať individuálne alebo prostredníctvom organizácií kolektívnej správy. Dohoda medzi organizáciami kolektívnej správy a užívateľmi podľa uvedeného zákona týkajúca sa dojednaných metodík sa zaznamená v protokole uloženom na Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (Rumunský úrad pre autorské práva, Rumunsko, ďalej len „ORDA“). Takto zverejnené metodiky možno uplatňovať na všetkých užívateľov pôsobiacich v oblasti, vo vzťahu ku ktorej boli dojednané.

Decizia nr. 399/2006 dell'ORDA pentru publicarea în *Monitorul Oficial al României*, Partea I, a Metodologiei privind comunicarea publică a fonogramelor publicate în scop comercial sau a reproducerilor acestora și tabelele cuprinzând drepturile patrimoniale ale artiștilor interpreți ori executanți și producătorilor de fonograme [rozhodnutie ORDA č. 399/2006 o zverejnení Metodiky týkajúcej sa verejného prenosu zvukových záznamov uverejnených na komerčné účely alebo ich rozmnožením a tabuliek obsahujúcich majetkové práva umelcov, výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov v *Monitorul Oficial al României* (Rumunská zbierka zákonov), časti I] v znení rozhodnutia ORDA č. 189/2013.

„1. *Verejný prenos zvukových záznamov uverejnených na komerčné účely alebo ich rozmnožením* je prenos takýchto záznamov alebo rozmnožením v (otvorených alebo zatvorených) verejných priestoroch, bez ohľadu na spôsob prenosu, a to pomocou mechanických, elektroakustických alebo digitálnych prostriedkov (zosilňovacie systémy, zariadenia na reprodukciu zvukových alebo audiovizuálnych záznamov, rozhlasové prijímače alebo televízory, počítačové vybavenie atď.).

...

3. *Užívateľ zvukových záznamov* v zmysle tejto metodiky je každá oprávnená fyzická alebo právnická osoba, ktorá v priestoroch, ktorými disponuje z akéhokoľvek dôvodu (vlastníctvo, správa, nájom, podnájom, výpožička atď.), sprístupňuje verejnosti zvukové záznamy uverejnené na komerčné účely alebo ich rozmnoženiny.

...

5. Užívateľ je povinný získať súhlas v podobe licencií na nevýlučné použitie vydávaných organizáciami kolektívnej správy... výrobcov zvukových záznamov na účely verejného prenosu zvukových záznamov uverejnených na komerčné účely... za odmenu vypočítanú podľa nasledujúcich tabuliek, bez ohľadu na skutočné trvanie verejného prenosu. ...“.

V tabuľke uvedenej v bode 5 vyššie sa stanovuje mesačná odmena vo výške 30 rumunských lei (RON) za každý vozeň vlakovkej súpravy vybavenej vlakovým rozhlasom.

Civilný sporový poriadok

V článku 329 sa stanovuje, že „pokiaľ ide o domnienky, ktoré sa ponechávajú na preskúmanie a starostlivé vyhodnotenie súdu, súd z nich môže vychádzať jedine vtedy, ak svojou váhou a silou zvyšujú pravdepodobnosť domnelého skutku; v každom prípade sa pripúšťajú len v prípadoch, v ktorých zákon povoľuje ako dôkaz svedeckú výpoveď“.

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Žalobkyňa je orgánom kolektívnej správy, ktorý ORDA poveril výberom odmien určených výrobcom zvukových záznamov. Činnosť žalovanej spočíva v prevádzkovaní verejnej osobnej železničnej dopravy.
- 2 Pre niektoré kategórie vlakov prevádzkovaných žalovanou je vybavenie vozňov osobnej železničnej dopravy vlakovým rozhlasom povinné na základe dekrétu ministra dopravy. Pri ostatných kategóriách sa takéto technické vybavenie nepreukázalo. Medzi účastníkmi konania je sporné, či takýto vlakový rozhlas umožňuje alebo neumožňuje prenos zvukových záznamov, čo vnútroštátny súd považuje za špecifickú otázku, ktorú je potrebné preskúmať na základe ďalšieho dokazovania v závislosti od odpovede Súdneho dvora. Rovnako neexistujú priame dôkazy o šírení zvukových záznamov na pozadí vo vozňoch vlakov používaných žalovanou.
- 3 Žalobou podanou na Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť) 2. decembra 2013 žalobkyňa v zásade navrhla, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť primeranú odmenu za verejný prenos hudobných diel vo vlakoch osobnej železničnej dopravy. Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť) žalobu zamietol, keďže dospel k záveru, že verejný prenos predstavujú len zvukové systémy, ktoré technicky umožňujú prístup verejnosti ku zvukovým záznamom, pričom takúto skutočnosť žalobkyňa nepreukázala. Žalobkyňa podala proti tomuto rozsudku odvolanie na vnútroštátny súd.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 4 Žalobkyňa uvádza, že už samotná existencia zvukových systémov, t. j. vlakového rozhlasu vo vozňoch vlakov osobnej železničnej dopravy prevádzkovaných žalovanou, znamená verejný prenos. Okrem toho podľa žalobkyne netreba rozlišovať medzi vozňami s jednoduchými zvukovými systémami a vozňami so zvukovými systémami, ktoré majú aj vybavenie na prenos zvukových záznamov, pretože všetky zvukové systémy žalovanej majú umožňovať aj verejný prenos zvukových záznamov.
- 5 Žalovaná navrhuje toto tvrdenie odmietnuť, pričom uvádza, že primeraná odmena patrí len za verejný prenos spočívajúci v skutočnom šírení zvukových záznamov, ktoré žalobkyňa nepreukázala. Navyše, technické zvukové systémy – predstavujúce povinné vybavenie podľa vnútroštátneho práva, ako aj podľa práva Únie – nemožno prirovnávať k verejnému prenosu, ani nemôžu predstavovať dostatočný základ pre domnienku verejného prenosu.
- 6 V priebehu prvostupňového konania žalovaná navrhla, aby sa Súdnemu dvoru predložila prejudiciálna otázka týkajúca sa predmetnej problematiky, s tým, že Tribunalul București (Vyšší súd Bukurešť) tento návrh zamietol. Vnútroštátny súd z úradnej povinnosti opätovne upozornil účastníkov konania na uvedenú otázku a rozhodol sa obrátiť na Súdny dvor.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 7 Pokiaľ ide o **prvú prejudiciálnu otázku**, vnútroštátny súd považuje za potrebné podrobiť analýze dve podotázky, t. j.: 1. či inštalácia zvukových systémov znamená verejný prenos a 2. či má prenos hudby na pozadí vo vozňoch vlakov osobnej železničnej dopravy ziskovú povahu.
- 8 V súvislosti s *prvou podotázkou* vnútroštátny súd odkazuje na rozsudok zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05, ktorým Súdny dvor rozhodol, že existencia televíznych prijímačov umiestnených v hotelových izbách spolu s poskytovaním televízneho signálu na izbách hotelovým hosťom, ktorí sú – vzhľadom na skutočnosť, že sa často striedajú – novou verejnosťou, predstavuje verejný prenos uskutočňovaný na účely dosiahnutia zisku, keďže ide o dodatočnú hotelovú službu. Na základe tejto judikatúry Súdneho dvora zastáva väčšina vnútroštátnych súdov názor, že inštalácia zariadení na reprodukciu zvukových záznamov pre verejnosť predstavuje verejný prenos, bez ohľadu na skutočnosť, či k takémuto prenosu skutočne došlo.
- 9 Vnútroštátny súd však dospel k záveru, že zmysel judikatúry Súdneho dvora je odlišný. Z analýzy rozsudkov zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05 a z 15. marca 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, totiž tento súd vyvodzuje, že samotná inštalácia televíznych prijímačov v hotelových izbách nie je dostatočná, keďže nevyhnutné je aj úmyselné konanie prevádzkovateľa

hotela spočívajúce v poskytnutí televízneho signálu v izbách host'om, ktorí predstavujú „novú verejnosť“.

- 10 Na základe uplatnenia uvedenej judikatúry na prejednávajú vec zastáva vnútroštátny súd názor, že žalobkyňa je povinná poskytnúť dôkaz nielen o existencii vlakového rozhlasu, ale aj o zámere žalovanej uskutočňovať verejný prenos zvukových záznamov cestujúcim, s tým, že rôznymi dôkaznými prostriedkami preukáže, že vo vlakoch osobnej železničnej dopravy skutočne dochádza k verejnému prenosu.
- 11 Pokiaľ ide o *druhú podotázku*, Súdny dvor by sa ňou mal zaoberať len ak rozhodne, že samotná existencia zvukových systémov znamená verejný prenos. V rámci posudzovania, či došlo alebo nedošlo k verejnému prenosu je totiž podľa judikatúry Súdneho dvora relevantným kritériom zisková povaha prenosu.
- 12 V tejto súvislosti vnútroštátny súd odkazuje na rozsudky zo 7. decembra 2006, SGAE, C-306/05 a zo 4. októbra 2011, Football Association Premier League a i., C-403/08 a C-429/08, na základe ktorých usudzuje, že ak by železničný dopravca vybavil určité vozne zariadeniami, ktoré by cestujúcim umožňovali individuálny prístup k hudobným dielam alebo k dielam duševnej tvorby všeobecne (napríklad dotykové obrazovky, rádiá, zariadenia so slúchadlami umožňujúce výber konkrétnych audiovizuálnych alebo hudobných diel), takáto služba by predstavovala verejný prenos a dotknutý prevádzkovateľ by ju nepochybne ponúkal s cieľom zvýšiť komerčnú atraktivitu cestovania vlakom, čiže na účely dosiahnutia zisku.
- 13 Na druhej strane je však zisková povaha prenosu otázna v prípade ponuky hudobných skladieb alebo častí hudobných skladieb len na pozadí počas cestovania vlakom. V takom prípade je ťažké predpokladať, že potenciálny klient si vyberá vlak na cestovanie podľa hudby, ktorú môže počas cesty počúvať. Okrem toho hospodárska súťaž v oblasti železničnej dopravy v Rumunsku je veľmi obmedzená, keďže na väčšine trás pôsobí iba jeden dopravca. Relevantnými kritériami sú preto cestovný poriadok vlaku, ponuka priamej cesty, trvanie cesty a pohodlie vozňov, ktoré však nezahŕňa hudbu šírenú medzi všetkými cestujúcimi, ktorá môže naopak väčšinu z nich vyrušovať.
- 14 V tejto súvislosti vnútroštátny súd odkazuje na závery, ku ktorým Súdny dvor dospel v rozsudkoch z 15. marca 2012, SCF, C-135/10 a z 31. mája 2016, Reha Trening, C-117/15, pričom usudzuje, že skutkový stav v prejednávanej veci sa skôr približuje veci, ktorá viedla k vyhláseniu prvého z uvedených rozsudkov, keďže určujúcim faktorom je kvázi monopol v oblasti železničnej dopravy, v dôsledku ktorého nemá cestujúci v súvislosti s predmetnou službou skutočnú možnosť voľby.
- 15 Pokiaľ ide o **druhú prejudiciálnu otázku**, vnútroštátny súd pripomína, že na základe požiadaviek stanovených vnútroštátnou legislatívou sú niektoré osobné vozne vybavené vlakovým rozhlasom, s tým, že metodika schválená rozhodnutím

ORDA č. 399/2006 stanovuje povinnosť platiť odmenu za každú vlakovú súpravu vybavenú vlakovým rozhlasom. V dôsledku uvedeného by v každom takom prípade platila vyvrátiteľná domnienka verejného prenosu.

- 16 Povinný systém kolektívnej správy vyplývajúci z vnútroštátnej právnej úpravy, ako aj predpisy týkajúce sa záväzného všeobecného účinku dojednaných metodík však nemôžu meniť mechanizmus uplatňovania článku 3 smernice 2001/29 do tej miery, že existencia komunikačných prostriedkov by *de facto* sama osebe postačovala na to, aby viedla k povinnosti zaplatiť odmenu. Samotnú existenciu technických prostriedkov vhodných na realizáciu verejného prenosu totiž nemožno považovať za rovnocennú s prenosom ako takým, pričom z právneho hľadiska takáto existencia nemôže zakladať povinnosť platiť odmenu.
- 17 Domnienku, o akú ide v druhej prejudiciálnej otázke, preto nemožno vyvodiť zo samotnej existencie zvukových systémov, keďže potrebný je aj dôkaz o ďalších skutočnostiach preukazujúcich realizáciu skutočného verejného prenosu.

PRACOVNÝ DOKUMENT